

Sygn. akt VII U 1284/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Zabrocka

Protokolant: st. Sekr. Alina Bastuba

po rozpoznaniu w dniu 5 marca 2014 r. w Gdańsku

sprawy (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.

przy udziale zainteresowanych : (...) Spółka z o.o. w G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o wymiar składek w stosunku do O. S.

na skutek odwołania (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 21 grudnia 2011 r. nr (...) - 783

1. oddała odwołanie,
2. zasądza od wnioskodawcy na rzecz pozwanego kwotę 60 (sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

/ na oryginale właściwy podpis/

Sygnatura akt VII U 1284/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 grudnia 2011r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. stwierdził, że dla ubezpieczonej O. S. zatrudnionej u płatnika składek (...) Sp. z o. o., ul. (...), (...) - (...) G. na umowę o pracę, podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne wynosi:

Okres	Ubezpieczenia emerytalne i rentowe	Ubezpieczenia chorobowe	Ubezpieczenia wypadkowe	Ubezpieczenia zdrowotne
06-2008	2751,00zł	2751,00zł	2751,00zł	2.373,83 zł

07-2008	2.826,00 zł	2.826,00 zł	2.826,00 zł	2.438,55 zł
08-2008	2.826,00 zł	2.826,00 zł	2.826,00 zł	2.438,55 zł
09-2008	2.826,00 zł	2.826,00 zł	2.826,00 zł	2.438,55zł
10-2008	3.276,00 zł.	3.276,00 zł.	3.276,00 zł.	2.826,86 zł.
11-2008	3.276,00 zł.	3.276,00 zł.	3.276,00 zł.	2.826,86 zł.
12-2008	3.276,00 zł.	3.276,00 zł.	3.276,00 zł.	2.826,86 zł.
01-2009	3.577,50 zł	3.577,50 zł	3.577,50 zł	3.087,03 zł
02-2009	3.376,50 zł	3.376,50 zł	3.376,50 zł	2.913,58 zł
03-2009	3.539,50 zł	3.539,50 zł	3.539,50 zł	3.297,75 zł
04- 2009	3 693,00 zł	3 693,00 zł	3 693,00 zł	3.186,68 zł
05-2009	3 693,00 zł	3 693,00 zł	3 693,00 zł	3.186,68 zł
06-2009	2.967,00 zł	2.967,00 zł	2.967,00 zł	2.560,22 zł
07-2009	2.967,00 zł	2.967,00 zł	2.967,00 zł	2.560,22 zł
09-2009	2.967,00 zł	2.967,00 zł	2.967,00 zł	2.560,22 zł
10-2009	3.150,86 zł.	3.150,86 zł.	3.150,86 zł.	2.718,88zł
11-2009	3.440,00 zł	3.440,00 zł	3.440,00 zł	2.968,38 zł
12-2009	3.025,00 zł	3.025,00 zł	3.025,00 zł	2.610,27 zł
01-2010	3.214,00zł	3.214,00zł	3.214,00zł	2.773,36 zł
02-2010	2.979,33 zł	2.979,33 zł	2.979,33 zł	2.687,07
03-2010	3.146,00 zł.	3.146,00 zł.	3.146,00 zł.	2.714,68 zł.

04-2010	3.146,00 zł.	3.146,00 zł.	3.146,00 zł.	2.714,68 zł.
05-2010	3.146,00 zł.	3.146,00 zł.	3.146,00 zł.	2.714,68 zł.
06-2010	3.146,00 zł.	3.146,00 zł.	3.146,00 zł.	2.714,68 zł.
08-2010	3.146,00 zł.	3.146,00 zł.	3.146,00 zł.	2.714,68 zł.
09-2010	3.146,00 zł.	3.146,00 zł.	3.146,00 zł.	2.714,68 zł.
10-2010	2.641,00 zł.	2.641,00 zł.	2.641,00 zł.	2.627,88 zł.
11-2010	3.146,00 zł.	3.146,00 zł.	3.146,00 zł.	2.714,68 zł.
12-2010	3.146,00 zł.	3.146,00 zł.	3.146,00 zł.	2.714,68 zł.

W uzasadnieniu decyzji wskazano, że w toku czynności kontrolnych

przeprowadzonych przez Wydział Kontroli Płatników Składek ZUS O/G. u płatników składek: (...) Sp. z o. o. oraz (...) Sp. z o. o. stwierdzono, że O. S. w okresie od 06-2008r. do 07-2009r., od 09.2009r. do 06.2010r. i od 08.2010r. do 12.2010r. uzyskała przychód z tytułu wykonania pracy w ramach zawartej z (...) Sp. z o. o. umowy cywilnoprawnej - zlecenia na rzecz płatnika składek (...) Sp. z o. o, z którym jednocześnie pozostawała w stosunku pracy. Miesięczny przychód nie został wliczony do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne przez (...) Sp. z o. o z tytułu stosunku pracy.

Organ rentowy wskazał na treść art. 8 ust 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205 poz. 1585 z późn. zm.), art. 18 ust.1 i 1a, art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, art. 81 ust. 1 i ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych za środków publicznych (Dz. U. z 27.09.2008 r., Nr 164, poz. 1027 ze zm.).

Nadto, organ rentowy powołał się na stanowisko Sądu Najwyższego, który uchwałą z dnia 02.09.2009 r. (sygn. akt II UZP 6/09) określił zasady ustalania podmiotu pełniącego funkcję płatnika składek za osoby, o których mowa w art.8 ust 2a ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych tj. uznanie za podmiot pełniący funkcję płatnika pracodawcy, czyli podmiotu na rzecz którego praca w ramach umowy cywilnoprawnej jest faktycznie świadczona.

Dalej, organ rentowy wskazał, że w dniu 01.06.2007 r. (...) Sp. z o. o jako zleceniodawca zawarła umowę nr (...) z firmą (...) Sp. z o. o. w G. jako zleceniobiorcą. Zgodnie z § 1 punkt 1 w/w umowy zleceniodawca (...) Sp. z o. o zleca wykonanie przez zleceniobiorcę prac obejmujących działania w zakresie projektowania, usług montersko-spawalniczych. W dniu zawarcia umowy zleceniobiorca spółka (...) sp. z o.o. zatrudniała tylko jednego pracownika w osobie prezesa A. M.. W kontrolowanym okresie (2008r.-2010r.) liczba ubezpieczonych zgłoszonych do ubezpieczeń społecznych z tytułu umowy o pracę kształtowała się w granicach od jednego do czterech osób. W celu realizacji postanowień kontraktu (...) sp. z o.o. zatrudniła pracowników (...) Sp. z o. o. zawierając z nimi umowy cywilnoprawne - umowy zlecenia w tym z O. S. . Pełnomocnik płatnika składek (...) sp. z o.o. J. A. zeznał do protokołu przesłuchania, że powodem zatrudnienia pracowników (...) Sp. z o. o. był fakt, że jako jedyni posiadają kwalifikacje do realizacji takiej umowy. Przedłożona w

trakcie kontroli (...) sp. z o.o. dokumentacja taka jak: rejestry sprzedaży, raporty kasowe za lata 2008-2010 świadczy o tym, że jedynym kontrahentem, dla którego nastąpiła sprzedaż usług był (...) Sp. z o. o.

Organ rentowy stwierdził także, że płatnik nie złożył zgodnie z art. 41 ust. 7b pkt. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych wymaganych dokumentów korygujących i tym samym nie doprowadził do stanu zgodności z protokołem kontroli.

(...) Sp. z o.o. w G. wniosła odwołanie od powyższej decyzji, zaskarżając ją w całości, żądając jej zmiany poprzez ustalenie prawidłowej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne oraz zasądzenia na rzecz wnioskodawcy zwrotu kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Wnioskodawca zarzucił rażące naruszenie:

1. art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. 2009 r., nr 205 poz. 1585 z późn. zm.) (dalej: u.s.u.s.) poprzez jego błędne zastosowanie do przedmiotowego stanu faktycznego;
2. art. 7 k.p.a. poprzez niepodjęcie przez organ wszelkich czynności niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli;
3. art. 8 k.p.a. poprzez prowadzenie postępowania w sposób niebudzący zaufania jego uczestników do władzy publicznej;
4. art. 9 k.p.a. poprzez nieinformowanie wnioskodawcy będącego stroną postępowania w sposób należyty i wyczerpujący o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie jego praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania;
5. art. 10 § 1 k.p.a. poprzez niezapewnienie wnioskodawcy jako stronie postępowania czynnego udziału w każdym jego stadium;
6. art. 12 k.p.a. poprzez niedziałanie w sprawie w sposób wnikliwy;
7. art. 75 § 1 k.p.a. poprzez niedopuszczenie jako dowodu wszystkiego, co mogło przyczynić się do wyjaśnienia sprawy;
8. art. 77 § 1 k.p.a. poprzez to, iż organ nie zebrał i nie rozpatrzył w sposób wyczerpujący całego materiału dowodowego;
9. art. 78 § 1 k.p.a. poprzez nieuwzględnienie zgłoszonego przez stronę żądania przeprowadzenia dowodu mającego znaczenie dla sprawy;
10. art. 80 k.p.a. poprzez niedokonanie oceny, czy dana okoliczność została udowodniona na podstawie całokształtu materiału dowodowego;

W pkt I uzasadnienia apelacji odwołujący się wskazał, że nieuprawnione jest stanowisko organu rentowego jakoby ubezpieczony w rzeczywistości w ramach umowy zlecenia zawartej ze spółką (...) Sp. z o. o. świadczył pracę na rzecz swojego pracodawcy - spółki (...) Sp. z o.o.

Odwołujący się wskazał, iż jakkolwiek obie spółki wiązała umowa o współpracy, nie konsultowały one nigdy ze sobą faktu nawiązywania współpracy z pracownikami wnioskodawcy przez (...) Sp. z o. o. Co więcej, w łączącej wnioskodawcę ze spółką (...) Sp. z o. o. umowie zawarto zastrzeżenie, iż: „Zleceniobiorca [...] Sp. z o. o.] oświadcza, iż realizując Umowę, dochowa w stosunku do zleceniodawcy [...] Sp. z o.o.] bezwzględnej lojalności, a w szczególności powstrzyma się od zatrudniania w swoim przedsiębiorstwie, zarówno w formie umowy o pracę jak również w oparciu o umowę cywilnoprawną, pracowników zleceniobiorcy.” Według wnioskodawcy cytowany wyżej zapis w sposób jednoznaczny wyraża wolę wnioskodawcy w przedmiotowym zakresie oraz potwierdza, iż kontrolowana nie posiadała żadnej wiedzy o zleceniu prac jej pracownikom przez spółkę (...) Sp. z o. o.. Wnioskodawca wskazał, że nawet jeśli w badanym przez pozwanego czasie (...) Sp. z o. o. miała tylko jednego kontrahenta taki stan rzeczy musiał zapewne

wynikać z ograniczeń natury ekonomicznej wynikających ze zmniejszenia koniunktury na produkty wytwarzane przez tę spółkę. Fakt ten nie może w żadnym razie rodzić negatywnych konsekwencji dla wnioskodawcy, który nie tylko nie wiedział (i nie musiał wiedzieć), iż jest on jedynym odbiorcą usług świadczonych przez spółkę (...) Sp. z o. o. ale również iż jego pracownicy zawierali umowy zlecenia z tą spółką.

Po drugie, jak wskazał odwołujący się - przedmiotowy stan faktyczny tj. okoliczności i sposób wykonywania umowy zlecenia przez ubezpieczonego wykluczają przypisanie im charakteru pracy na rzecz pracodawcy.

Dalej, odwołujący się wskazał, że z orzecznictwa Sądu Najwyższego (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2010 r. I UK 259/09 oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 września 2009 r., 11 UZP 6/09) wynika, iż za faktyczne świadczenie pracy na rzecz pracodawcy można uznać takie wykonywanie pracy w ramach umowy zlecenia, które odbywa się w miejscu wykonywania pracy w ramach umowy o pracę. Ponadto, pracodawca musi być odbiorcą tych prac.

Z powyższego – według wnioskodawcy - wynika, iż świadczenie pracy na rzecz pracodawcy musi mieć charakter bezpośredni zarówno pod względem rezultatu tej pracy, jak i miejsca jej wykonywania.

Zdaniem odwołującego się, w przedmiotowej sprawie nie można uznać, iż ubezpieczony faktycznie wykonywał pracę na rzecz pracodawcy. Świadczy o tym przede wszystkim to, iż miejsce świadczenia usług wykonywanych na rzecz (...) Sp. z o. o. oraz miejsce pracy wykonywanej na rzecz wnioskodawcy nie były tożsame. W toku kontroli pozwany w żadnym zakresie nie udokumentował innych okoliczności w ww. kwestii. Oparciem dla tego twierdzenia są następujące fakty:

- a. zlecając wykonywanie pewnych prac na terenach postoczniowych spółka (...) Sp. z o. o. nie korzystała z terenu, na którym znajdowało się miejsce pracy należące do wnioskodawcy, lecz wynajmowała własne, odrębne miejsce,
- b. ubezpieczony musiał pracować pod nadzorem osób z (...) Sp. z o. o. lub współpracujących z (...) Sp. z o. o. w żadnym razie nie był on nadzorowany przez wnioskodawcę lub osoby z nim współpracujące,
- c. ubezpieczony wykonując umowę zlecenia na rzecz (...) Sp. z o. o. nie korzystał z urządzeń, maszyn i narzędzi należących do wnioskodawcy;

Ponadto – jak wskazał odwołujący się - w przedmiotowej sprawie wnioskodawca nie był bezpośrednim odbiorcą prac wykonywanych przez ubezpieczonego na rzecz (...) Sp. z o. o. Zdaniem odwołującego się, pozwany nie był w stanie wskazać, ani tym bardziej wykazać, jakie prace były wykonywane przez ubezpieczonego bezpośrednio na rzecz wnioskodawcy, odwołał się jedynie do treści umów, które mają charakter formalny i nie świadczą jeszcze o faktycznym wykonywaniu danych prac, który to element jest niezbędny dla zrealizowania przesłanek z art. 8 ust. 2a u.s.u.s.

Odwołujący się zwrócił również uwagę, że ustalenia kontrolne pozwanego świadczą o wykroczeniu poza tezy orzecznictwa Sądu Najwyższego (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2010 r. I UK 259/09 oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 września 2009 r., II UZP 6/09) wynika z niego bowiem, iż za faktyczne świadczenie pracy na rzecz pracodawcy można uznać takie wykonywanie pracy w ramach umowy zlecenia, które odbywa się w miejscu wykonywania pracy w ramach umowy o pracę. Ponadto, pracodawca musi być odbiorcą tych prac, tak więc musi być świadomy wykonywania pracy przez jego pracowników w ramach umowy zlecenia. Według odwołującego się w przedmiotowym stanie faktycznym wnioskodawca nie miał świadomości, że jego pracownicy świadczą pracę w ramach umowy zlecenia na rzecz (...) sp. z o.o. (przed taką ewentualnością wnioskodawca zabezpieczył się stosownymi zapisami umownymi w umowie z dnia 01.06.2007 z późn. zm.). Ponadto, wnioskodawca – jak wskazał - po powzięciu wiedzy o naruszeniu postanowień ww. umowy przez (...) sp. z o.o. zakazujących wykorzystywania przez (...) sp. z o.o. pracowników (...) sp. z o.o., podjął działania zmierzające do wyjaśnienia tej sytuacji.

Według odwołującego się organ rentowy wydając skarżoną decyzję w oparciu o tezę m.in. wyroku Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2010 r. I UK 259/09 oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 września 2009 r., II UZP 6/09) naruszył również podstawowe zasady regulujące profesjonalny obrót gospodarczy m.in. poprzez:

- 1) Nieuprawnione przeniesienie ryzyka w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą z (...) sp. z o.o. na wnioskodawcę,
- 2) Naruszenie niezależność dwóch odrębnych podmiotów gospodarczych w obrocie prawnym,
- 3) Pominięcie faktu, iż wnioskodawca dochował należytej staranności w stosunkach zobowiązaniowych z (...) sp. z o.o. poprzez wprowadzenie klauzuli lojalności wiążącej (...) sp. z o.o..

W pkt II uzasadnienia odwołania wnioskodawca podniósł argumentację dotyczącą naruszenia przez organ rentowy szeregu przepisów procedury administracyjnej.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Organ rentowy podtrzymał stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji oraz wskazał na następujące okoliczności:

W toku czynności kontrolnych ujawniono, iż wskazane Spółki podjęły ścisłą współpracę w zakresie prac projektowych oraz usług spawalniczych na podstawie umowy o współpracy z dnia 01 czerwca 2007r. Jednocześnie, kontrola u płatnika (...) Sp. z o. o. wykazała, iż (...) Sp z o.o. w G. jest jedynym kontrahentem firmy. Dokumentacja księgowa w sposób niepodważalny wskazuje, iż jedyny dochód jaki osiągała firma (...) Sp. z o. o. pochodzi z realizacji zleceń na rzecz (...). Co więcej firma (...) Sp. z o. o. nie posiadała w okresie realizacji umowy jakichkolwiek innych zleceń, nie posiadała własnego zaplecza pozwalającego na realizację tego typu zleceń, jak też nie zatrudniała pracowników, którzy mogliby takie prace wykonywać. W chwili podpisywania umowy o współpracę jedynym pracownikiem firmy (...) Sp. z o. o. był jej Prezes Zarządu Pan A. M., natomiast w okresie przeprowadzania kontroli, Spółka zatrudniała zaledwie 4 pracowników, głównie do obsługi biurowej. Ujawniono natomiast, iż w ramach realizacji umowy o współpracę z (...), płatnik (...) Sp. z o. o. zawarł umowy zlecenia z grupą 150 osób, które były w czasie realizacji zleceń pracownikami Spółki (...). W toku kontroli u płatnika ABC FORMAT zabezpieczono część umów zlecenia oraz przesłuchano dostępne osoby ubezpieczone. Zabezpieczono również dokumentację księgową firmy. Pełnomocnik płatnika - J. A. oświadczył, iż przyjęty mechanizm działania wynika z faktu, iż jedynie pracownicy Spółki (...) są należycie przeszkoleni do pracy z konstrukcjami aluminiowymi. Płatnik rzekomo przyjmował od ubezpieczonych ustne oświadczenie, iż podlegają ubezpieczeniom społecznym z tytułu innego zatrudnienia i nie chcą dodatkowego dobrowolnego ubezpieczenia. Stąd z tytułu wykonywanych umów zlecenia zostali zgłoszeni wyłącznie do ubezpieczenia zdrowotnego.

Dalej organ rentowy stwierdził, że w świetle przytoczonych podstaw prawnych, w szczególności przepisu art. 8 ust. 2 powołanej ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, pracownicy Spółki (...), wykonujący w okresie zatrudnienia jednoczesne zlecenia na rzecz Spółki (...), w istocie świadczą pracę na rzecz swojego pracodawcy. Wyłączność współpracy obu podmiotów oraz zatrudnianie w formie zlecenia pracowników Spółki (...) wskazuje, iż część składnika wynagrodzenia pracowników została niejako wyniesiona poza obszar obowiązku składkowego. Sztuczne wytworzenie dodatkowego tytułu ubezpieczenia spowodowało uszczuplenie należności składkowych. Zdaniem organu rentowego, w okolicznościach sprawy trudno znaleźć racjonalne uzasadnienie dla zlecenia wykonywania poszczególnych czynności poza Stocznią (...), w sytuacji gdy zlecenia te i tak są realizowane przez pracowników tejże stoczni. Brak tu jakichkolwiek przesłanek ekonomicznych, poza rzeczoną zaniżeniem zobowiązań składkowych. Inne aspekty przyjętego mechanizmu działania pozostają poza właściwością i zakresem działania pozwanego.

Postanowieniem z dnia 10 lipca 2012r. Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanych (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.. (k. 22 akt sprawy)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 01 czerwca 2007 r., pomiędzy (...) Sp. z o.o. z siedzibą w G. a (...) sp. z o.o. z siedzibą w G. została zawarta umowa, której przedmiotem było wykonanie przez zleceniobiorcę [(...) Sp. z o.o. z siedzibą w G.] prac, do których należą m.in.: a) prace projektowe, b) usługi montersko-spawalnictwa. Szczegółowy zakres prac przewidzianych do wykonania w ramach umowy, został częściowo zawarty w Załączniku nr 1 do umowy. Jednocześnie wskazano, że usługi związane z realizacją przedmiotowego zlecenia będą świadczone w miejscu i czasie odpowiednim do należytego wykonania świadczonych usług przez zleceniobiorcę.

Załącznik nr 1 do umowy wskazywał szczegółowy zakres prac będących przedmiotem niniejszej umowy:

1. prace projektowe w zakresie nietypowym i nie wykonywanym przez biuro konstrukcyjne zleceniodawcy.
2. montaż i demontaż rusztowań w zakresie obsługi zleceń lądowych w sferze budownictwa mieszkaniowego.
3. prace spawalnictwa w zakresie nietypowych konstrukcji stalowych.
4. prace monterskie w zakresie nietypowych konstrukcji stalowych.
5. montaż konstrukcji wielkogabarytowych
6. spawanie podwodne.

Załącznik nr 2 zawierał oświadczenie zleceniobiorcy, zgodnie z którym:

1. Zleceniobiorca oświadcza, iż realizując Umowę, dochowa w stosunku do Zleceniodawcy bezwzględnej lojalności, a w szczególności powstrzyma się od zatrudniania w swoim przedsiębiorstwie, zarówno w formie umowy o pracę, jak również w oparciu o umowę cywilnoprawną, pracowników Zleceniodawcy.
2. Zobowiązanie Zleceniobiorcy, o którym mowa w ust. 1. dotyczy również prób werbowania pracowników Zleceniodawcy, jak również nakłaniania ich do rozwiązania umowy o pracę ze Zleceniodawcą.
3. Powierzenie przez Zleceniobiorcę czynności, o których mowa w ust. 1-2. osobom trzecim, będzie traktowane jak naruszenie przez niego postanowień niniejszego oświadczenia.
4. Za każdy udowodniony przypadek naruszenia obowiązków o których mowa w ust. 1-3. Zleceniobiorca zapłaci Zleceniodawcy karę umowną w wysokości 10.000 PLN.

Dowód: umowa k. 41-43 akt sprawy,; załącznik nr 1 do umowy k. 44 akt sprawy, załącznik nr 2 k. 45 akt sprawy,

O. S. była zgłoszona do ubezpieczeń społecznych z tytułu zatrudnienia w na podstawie umowy o pracę u płatnika (...) Sp. z o.o. w okresie od dnia 19 lutego 2007 r. Początkowo zatrudniona była w charakterze sekretarki w pełnym wymiarze czasu pracy , następnie od dnia 21 sierpnia 2008r. kierownika zakupów materiałów produkcyjnych i kierownika grupy magazynowej, także w pełnym wymiarze czasu pracy , od dnia 29 kwietnia 2009r. na tym samym stanowisku w wymiarze 4/5 etatu , od 1 października 2009r. na stanowisku kierownika sekretariatu w wymiarze 4/5 etatu , a od 1 września 2011r. na tym samym stanowisku w wymiarze pełnego etatu .

Jako pracownik sekretariatu wykonywała prace biurowe, zajmowała się dystrybucją poczty, wykonywała obowiązki recepcyjne. Jako kierownik zaopatrzenia zajmowała się zakupem materiałów produkcyjnych , ich wyceną i nadzorem nad pracownikami magazynowymi i narzędziowni . Jako kierownik sekretariatu wykonywała prace takie jak pracownik sekretariatu oraz nadzorowała pracę pracowników sekretariatu.

Jednocześnie, w okresach od 06-2008r. do 07-2009r., od 09 . 2009r. do 06.2010r. i od 08.2010r. do 12.2010r. wykonywała umowy zlecenia na rzecz płatnika (...) Sp. z o. o., za które otrzymywała wynagrodzenie. Firma ta posiadała biuro w G. na ul. (...).

O. S. wszystkie prace zlecone przez (...) Sp. z o. o. wykonywała na tym samym terenie , gdzie wykonywała pracę dla swojego pracodawcy firmy (...) tj. w G. na ul. (...).

Dla firmy (...) zainteresowana wykonywała drobne prace biurowe, wysyłała pocztę, a także przygotowywała wycenę materiałów .

O. S. nie miała wyznaczonego miejsca pracy ani godzin pracy . Nikt nie nadzorował jej pracy . Nie podpisywała listy obecności. Wynagrodzenie wypłacane było przez prezesa A. M. „do ręki”, czasem na konto .

Dowód: akta ubezpieczeniowe – nienumerowane kart -druk (...), umowa zlecenia , listy plac

akta sprawy –k. 182 akta osobowe cz B –k. 1 , 9 , 12 umowy o pracę, porozumienia zmieniające k. 15, 16, 18, umowy o pracę k. 22, 24 , 29, 37 , porozumienia zmieniające - k. 30 , 32 , kserokopie umów zlecenia k. 198-199, zeznania O. S. k. 210-211, 213 protokół

Decyzją z dnia 21 grudnia 2011r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. – po przeprowadzeniu kontroli (...) Sp. z o. o. w G. i (...) Sp z o.o. w G. - stwierdził, że dla ubezpieczonej O. S. zatrudnionej u płatnika składek (...) Sp. z o. o., ul. (...), (...)-(...) G. na umowę o pracę, podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne wynosi:

Okres	Ubezpieczenia emerytalne i rentowe	Ubezpieczenia chorobowe	Ubezpieczenia wypadkowe	Ubezpieczenia zdrowotne
06-2008	2751,00zł	2751,00zł	2751,00zł	2.373,83 zł
07-2008	2.826,00 zł	2.826,00 zł	2.826,00 zł	2.438,55 zł
08-2008	2.826,00 zł	2.826,00 zł	2.826,00 zł	2.438,55 zł
09-2008	2.826,00 zł	2.826,00 zł	2.826,00 zł	2.438,55zł
10-2008	3.276,00 zł.	3.276,00 zł.	3.276,00 zł.	2.826,86 zł.
11-2008	3.276,00 zł.	3.276,00 zł.	3.276,00 zł.	2.826,86 zł.
12-2008	3.276,00 zł.	3.276,00 zł.	3.276,00 zł.	2.826,86 zł.
01-2009	3.577,50 zł	3.577,50 zł	3.577,50 zł	3.087,03 zł
02-2009	3.376,50 zł	3.376,50 zł	3.376,50 zł	2.913,58 zł
03-2009	3.539,50 zł	3.539,50 zł	3.539,50 zł	3.297,75 zł

04-2009	3 693,00 zł	3 693,00 zł	3 693,00 zł	3.186,68 zł
05-2009	3 693,00 zł	3 693,00 zł	3 693,00 zł	3.186,68 zł
06-2009	2.967,00 zł	2.967,00 zł	2.967,00 zł	2.560,22 zł
07-2009	2.967,00 zł	2.967,00 zł	2.967,00 zł	2.560,22 zł
09-2009	2.967,00 zł	2.967,00 zł	2.967,00 zł	2.560,22 zł
10-2009	3.150,86 zł.	3.150,86 zł.	3.150,86 zł.	2.718,88zł
11-2009	3.440,00 zł	3.440,00 zł	3.440,00 zł	2.968,38 zł
12-2009	3.025,00 zł	3.025,00 zł	3.025,00 zł	2.610,27 zł
01-2010	3.214,00zł	3.214,00zł	3.214,00zł	2.773,36 zł
02-2010	2.979,33 zł	2.979,33 zł	2.979,33 zł	2.687,07
03-2010	3.146,00 zł.	3.146,00 zł.	3.146,00 zł.	2.714,68 zł.
04-2010	3.146,00 zł.	3.146,00 zł.	3.146,00 zł.	2.714,68 zł.
05-2010	3.146,00 zł.	3.146,00 zł.	3.146,00 zł.	2.714,68 zł.
06-2010	3.146,00 zł.	3.146,00 zł.	3.146,00 zł.	2.714,68 zł.
08-2010	3.146,00 zł.	3.146,00 zł.	3.146,00 zł.	2.714,68 zł.
09-2010	3.146,00 zł.	3.146,00 zł.	3.146,00 zł.	2.714,68 zł.
10-2010	2.641,00 zł.	2.641,00 zł.	2.641,00 zł.	2.627,88 zł.
11-2010	3.146,00 zł.	3.146,00 zł.	3.146,00 zł.	2.714,68 zł.
12-2010	3.146,00 zł.	3.146,00 zł.	3.146,00 zł.	2.714,68 zł.

Dowód: akta ubezpieczeniowe –nienumerowane karty : protokół kontroli (...) Sp. z o.o. w G., protokół kontroli (...) Sp z o.o. w G., decyzja z dnia 21.12.2011r

(...) spółka z o.o. przesała zainteresowanej O. S. świadectwo pracy z daty 31 grudnia 2010r. stwierdzające zatrudnienie w okresie od 1.01.2008 r. do 31. 12.2010r. w wymiarze pełnego etatu .

W dniu 7 lutego 2014 r. przez tą samą spółkę wystawione zostało kolejne świadectwo pracy , stwierdzające zatrudnienie na stanowisku koordynatora w wymiarze 1/3 etatu w okresie 1.05.2008r. – 31.10.2010r.

Oba „świadectwa „ podpisane zostały przez tą samą osobę - M. R. .

Dowód: akta sprawy k. 135 –koperta , kserokopia świadectwa pracy z dowodem nadania , k. 200 i 208 świadectwa pracy

O. S. , z tytułu pracy na rzecz (...) Sp. z o. o. została zgłoszona do ubezpieczenia zdrowotnego.

Do ubezpieczeń społecznych została zgłoszona wyłącznie z tytułu zatrudnienia w (...) Spółka z o.o.

Dowód : k. 167 169 – wydruki z konta ubezpieczonej

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Stan faktyczny w sprawie Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów zawartych w aktach sprawy, w tym w aktach przedłożony przez organ rentowy co do postępowania kontrolnego w sprawie (...) Sp. z o. o. w G. i (...) Sp z o.o. w G..

Sąd Okręgowy zważył, że dokumenty te i kserokopie dokumentów nie były kwestionowane przez żadną ze stron co do ich prawdziwości i rzetelności. Także i Sąd nie znalazł podstaw by nie dać im wiary. Brak także podstaw do podważenia wiarygodności dokumentów z akt osobowych zainteresowanej za okres jej zatrudnienia w skarżącej spółce.

Zeznaniom zainteresowanej O. S. Sąd dał wiarę jedynie w części , która znalazła odzwierciedlenie w ustalonym stanie faktycznym . Ocenę tych zeznań Sąd rozszerzy w dalszej części uzasadnienia.

W świetle dokonanych ustaleń odwołanie uznał Sąd za nieuzasadnione.

Na wstępie wskazać należy , iż odwołujący kwestionując zaskarżoną decyzję przywołał szereg zarzutów , wskazując między innymi na naruszenie szeregu przepisów kodeksu postępowania administracyjnego. Te zarzuty nie mogły odnieść skutku.

W postępowaniu przed sądem w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych zastosowanie znajdują przepisy kodeksu postępowania cywilnego, a nie przepisy kodeksu postępowania administracyjnego. W związku z tym nie ma możliwości badania w świetle przepisów tego kodeksu prawidłowości wydanej przez organ rentowy decyzji. Naruszenie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego nie stanowi przesłanki wzruszenia decyzji przez sąd pracy i ubezpieczeń społecznych, więc także w tym aspekcie przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego nie są przez ten sąd stosowane. Postępowanie sądowe w sprawach z zakresu prawa ubezpieczeń społecznych skupia się na wadach wynikających z naruszenia prawa materialnego i kwestia wad decyzji administracyjnych spowodowanych naruszeniem przepisów postępowania, pozostaje poza przedmiotem tego postępowania. W związku z tym jest oczywiste, że wśród przewidzianych w art. 477⁹ § 3, 477¹⁰ § 2 i art. 477¹⁴ k.p.c. sposobów rozpoznania odwołania przez sąd nie przewidziano stwierdzenia nieważności decyzji organu rentowego, nawet przy odpowiednim stosowaniu art. 180 § 1 k.p.a.

Sąd ubezpieczeń społecznych - jako sąd powszechny - może i powinien dostrzegać jedynie takie wady formalne decyzji administracyjnej, które decyzję tę dyskwalifikują w stopniu odbierającym jej cechy aktu administracyjnego (por. uchwały Sądu Najwyższego z 21 listopada 1980r., III CZP 43/80, OSNCP 1981 nr 8, póż. 142, z 27 listopada

1984r., III CZP 70/84, OSNCP 1985 nr 8, póż. 108 oraz z 21 września 1984r., III CZP 53/84, OSNCP 1985 nr 5-6, póż. 65), jako przedmiotu odwołania. Stwierdzenie takiej wady następuje jednak tylko dla celów postępowania cywilnego i ze skutkami dla tego tylko postępowania. Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w postanowieniu z 28 maja 2002r., II UKN 356/01, OSNP 2004/3/52 przychyłając się do stwierdzenia, iż postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji administracyjnej jest samodzielnym postępowaniem administracyjnym ograniczającym się do ustalenia, czy decyzja dotknięta jest jedną z wad wymienionych w art. 156 § 1 pkt 1-7 k.p.a. Rozstrzygnięcie kończące to postępowanie następuje w drodze decyzji (art. 158 § 1 k.p.a.) podejmowanej przez organ administracji publicznej (art. 156 § 1 k.p.a.), toteż orzekanie w tej kwestii przez sąd powszechny byłoby naruszeniem kompetencji właściwego organu administracji publicznej.

Nie przedstawił skarżący także dowodów świadczących przeciwko tezie pozwanego , że zainteresowana w ramach zawartych z (...) Sp. z o. o. w G. umów zlecenia wykonywała pracę na rzecz swojego pracodawcy, tj. (...) Sp. z o.o. w G.. W tej mierze bowiem skarżący przedstawił zarzuty rażącego naruszenia prawa materialnego , bez wykazania ich zasadności .

Z dokumentacji znajdującej się w aktach osobowych ubezpieczonej O. S. wynika , że zakres prac wykonywanych w ramach umowy zlecenia był tożsamy z zakresem jaki wykonywała na rzecz swojego pracodawcy, a sama zainteresowana przesłuchiwana na okoliczność zakresu obowiązków wykonywanych na rzecz ABC Format poza ogólnikami nie podała nic konkretnego, zasłaniając się w tej mierze niepamięcią .

Argumentów przeciwko stanowisku pozwanego starała się dostarczyć zainteresowana (...) Sp. z o. o. w G. twierdząc, że z O. S. miał ją łączyć stosunek pracy zawarty , według ostatecznych twierdzeń, w oparciu o ugodę pozasądową z grudnia 2012r., złożoną do akt sprawy w dniu 3 marca 2014r. (k. 2002 akt sprawy) .

W tej mierze , po pierwsze Sąd Okręgowy nie dał wiary co do sekwencji zdarzeń polegających na złożeniu w dniu 17.12.2012r. przez zainteresowaną O. S. wniosku o zawarcie umowy o pracę, a następnie podpisanie ugody co tego stosunku w dniu 21 grudnia 2012r. , po wtóre w łączącym zainteresowanych stosunku prawnym trudno dopatrzeć się cech stosunku pracy .

Co do pierwszej kwestii.

W ocenie Sądu , brak wykazania , że w istocie wolą stron umów zlecenia było zawarcie umowy o pracę i że w ostateczności doszło do tego z oddolnej inicjatywy zainteresowanej ,a nie na skutek działań zainteresowanej ABC Format mających na celu , jak słusznie podnosił pozwany , wykreowanie sytuacji, która odciąży od zobowiązań składkowych płatnika (...) Spółka z o.o. , od którego zainteresowana spółka jest ściśle uzależniona , nie posiadając własnego majątku , a posiadając zaległości z tytułu nieopłaconych składek na kwotę ponad 600.000 zł.

Te działania , w ocenie Sądu Okręgowego , mogą być efektem po pierwsze, ugód sądowych jakie zostały zawarte przed Sądem Rejonowym Gdańsk Południe w Gdańsku z rzeczywistej inicjatywy 6 pracowników, po wtóre , niezaskarżonych przez pozwanego rozstrzygnięć Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 27 lutego 2013r. w sprawach (VII U 1342/12 i VII U 1163/12) dotyczących zainteresowanych S. W. i C. J. , którzy taką ugodę sądową zawarli.

W tym miejscu Sąd podkreśla, że nie ma oczywiście co do zasady znaczenia , czy strony wykreowały stosunek pracy w drodze ugody sądowej , czy pozasądowej, ale ma to znaczenie dla celów dowodach .

W przedmiotowej sprawie brak jest racjonalnych przyczyn , dla których zainteresowany nie wskazywał na fakt zawarcia w dniu 21 grudnia 2012r. ugody pozasądowej kreującej stosunek pracy ,aż do marca 2014r.

W nadesłanym Sądowi piśmie z dnia 24 maja 2013r. pełnomocnik procesowy zainteresowanej Spółki i jednocześnie osoba podpisana pod „ugodą „ wskazał na instrukcję podpisaną przez Prezesa Zainteresowanej Spółki zawierającą wytyczne co do sposobu postępowania w sprawach roszczeń pracowników wykonujących pracę na umowę zlecenia o uznanie łączącego strony stosunku prawnego za stosunek pracy.

Z kolei przy piśmie z dnia 20 sierpnia 2013r. zainteresowana ABC Format przesłała jedynie świadectwo pracy datowane na 31 grudnia 2010r. , także podpisane przez pełnomocnika procesowego zainteresowanej Spółki , chociaż w tej dacie nie posiadał on umocowania do takich działań (pełnomocnictwo opatrzone jest datą 13 grudnia 2011r.) , a przynajmniej ich nie przedstawił.

Dokument ten stwierdzał zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy i poza tym wymiarem zatrudnienia zawierał tylko okresie czasu trwania domniemanego stosunku pracy.

Trudno przy tym mówić o pomyłce w dacie , skoro analogiczne „świadectwa „ , takiej samej treści przedstawione zostały nie tylko w tej , ale wielu innych sprawach, jakie zawisły przed tutejszym Sądem . Zresztą także treść tego świadectwa różni się znacząco od drugiego , wydanego w lutym bieżącego roku.

W żadnym momencie zainteresowana (...) Sp. z o. o. w G. nie wskazywała na zawarcie pisemnej umowy z zainteresowaną O. S. . Podawała jedynie sygnatury 6 spraw sądowych , w których w istocie doszło do zawarcia takiej umowy. Żadna z tych spraw nie dotyczyła zainteresowanej O. S..

Brak danych , kiedy zainteresowanej zostało przesłane świadectwo z daty 31.12.2010r. Sama zainteresowana zeznała w dniu 5 marca 2014r. , że było to „latem ubiegłego roku „. Tak więc pomimo rzekomego zawarcia umowy w grudniu 2012r. świadectwo pracy z nieprawdziwą datą wystawienia wysłane zostało dopiero latem 2013r.

Następnie złożone zostaje kolejne świadectwo pracy z dnia 7 lutego 2014r. mające już wypełnione wszystkie rubryki, jednakże jego treść nie została Sądowi wyjaśniona.

Na pewno zaś nie jest ona wynikiem rzekomej umowy z grudnia 2012r. , bo w treści umowy brak jest odpowiednich postanowień. Brak w niej określenia wymiaru zatrudnienia, stanowiska, trybu rozwiązania stosunku pracy . Zainteresowana O. S. także nie wyjaśniła Sądowi tych kwestii. Pamiętała tylko , że zawarła umowę i że ktoś, nie pamiętała kto, zgłosił się do niej z gotowym dokumentem , który podpisała i nic poza tym. W szczególności nie pamiętała czy prowadziła w tej kwestii jakieś rozmowy. Nie wносиła o sprostowanie pierwszego ze świadectw pracy , choć , jak zeznała , „na jego widok nastąpił wybuch śmiechu” (k. 211). W świetle treści wypowiedzi O. S. , trudno uznać jej zeznania co do zawarcia umowy kreującej stosunek pracy za wiarygodne. Niemalże zupełny brak pamięci co do tej kwestii jest tym bardziej dziwny , że z faktu zawarcia umowy o pracę wynikają określone konsekwencje , dla pracownika korzystniejsze niż te , związane z umową zlecenia . Tymczasem zainteresowana nie pamiętała prawie nic, chociaż w świetle rzekomej umowy pozostawała w stosunku pracy z (...) Spółka z o.o. w G. przez okres 2 lat i 6 miesięcy.

W tych okolicznościach trafne jest stanowisko pozwanego , iż zainteresowana (...) Sp. z o. o. w G. generuje dokumenty by uwiarygodnić swoje stanowisko odnośnie związania z zainteresowaną stosunkiem pracy.

To stanowisko zainteresowanej (...) Sp. z o. o. w G. nie może ostać się i z innych przyczyn .

Zgodnie z art. 22 § 1 k.p. przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem. Do cech stosunku pracy należą: dobrowolność zobowiązania, osobisty charakter świadczenia pracy przez pracownika, odpłatność świadczeń, podporządkowanie pracownika pracodawcy wyrażające się zwłaszcza w możliwości wydawania pracownikowi poleceń dotyczących pracy, ponoszenie ryzyka gospodarczego, produkcyjnego i osobowego przez pracodawcę, ciągłość świadczenia pracy. Tak więc wśród cech odróżniających stosunek pracy od innych, podobnych stosunków zobowiązaniowych – jest świadczenie pracy pod kierownictwem pracodawcy oraz ponoszenie ryzyka gospodarczego, produkcyjnego, osobowego i socjalnego przez pracodawcę.

Dla stwierdzenia więc, że strony łączył stosunek pracy wskazuje się na takie elementy, jak: określony czas pracy i miejsce wykonywania czynności, podpisywanie listy obecności (wyrok OSPIUS w Łodzi z dnia 25 listopada 1975 r., I P 848/75, Służba Pracownicza 1976 nr 4, s. 38); podporządkowanie pracownika regulaminowi pracy oraz poleceniom kierownictwa co do miejsca, czasu i sposobu wykonywania pracy oraz obowiązek przestrzegania norm pracy (wyrok

z dnia 27 lutego 1979 r., II URN 19/79, Nowe Prawo 1981 nr 6, s. 82); obowiązek wykonywania poleceń przełożonych (wyrok z dnia 11 kwietnia 1997 r., I PKN 89/97, OSNAPiUS 1998/2/35); wykonywanie pracy zmianowej i stała dyspozycyjność (wyrok z dnia 11 września 1997 r., II UKN 232/97, OSNAPiUS 1998/13/407); dokładne określenie miejsca i czasu realizacji powierzonego zadania oraz ich wykonywanie pod nadzorem kierownika (wyrok z dnia 22 grudnia 1998 r., I PKN 517/98, OSNAPiUS 2000/4/138).

W przypadku zainteresowanych (...) Sp. z o. o. w G., w świetle treści zeznań zainteresowanej (wiarygodnych w tym zakresie) występuje brak podporządkowania. Brak w istocie wyznaczonego miejsca pracy, czasu pracy. To zainteresowana sama decydowała, gdzie pracę wykona. Także czas nie był narzucony. Nie było żadnego nadzoru. Sprowadzało się to do tego, że dostała coś do wysyłki w zamkniętych kopertach lub coś bliżej nieokreślonego do skopiowania, lub polecenie wyceny bliżej nieokreślonych materiałów produkcyjnych na podstawie katalogów, folderów. Nikt nie sprawdzał prawidłowości wykonania tej pracy.

Trudno więc uznać, że treść tego stosunku prawnego wyczerpywała treść stosunku pracy z uwagi na ewidentny brak podporządkowania.

Zgodnie z art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.) za pracownika, w rozumieniu ustawy, uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy. Przepis ten rozszerza pojęcie pracownika dla celów ubezpieczeń społecznych poza sferę stosunku pracy. Rozszerzenie to dotyczy dwóch sytuacji. Pierwszą jest wykonywanie pracy na podstawie jednej z wymienionych umów prawa cywilnego, przez osobę, która umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy. Drugą, jest wykonywanie pracy na podstawie jednej z tych umów przez osobę, która umowę taką zawarła z osobą trzecią, jednakże w jej ramach wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy. Przesłanką decydującą o uznaniu takiej osoby za pracownika w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych jest to, że - będąc pracownikiem związanym stosunkiem pracy z danym pracodawcą - jednocześnie świadczy na jego rzecz pracę w ramach umowy cywilnoprawnej, zawartej z nim lub inną osobą. W konsekwencji, nawet, gdy osoba ta (pracownik) zawarła umowę zlecenia z osobą trzecią, to pracę w jej ramach wykonuje faktycznie dla swojego pracodawcy (uzyskuje on rezultaty jej pracy). Można też wskazać, że art. 8 ust. 2a dotyczy z reguły takiej pracy wykonywanej na podstawie umowy cywilnoprawnej na rzecz pracodawcy, która mogłaby być świadczona przez jej wykonawcę w ramach stosunku pracy z tym pracodawcą, z tym, że musiałby on wówczas przestrzegać przepisów o godzinach nadliczbowych, powierzeniu pracownikowi do wykonywania pracy innej niż umówiona (art. 42 § 4 k.p.) i innych ograniczeń i obciążeń wynikających z przepisów prawa pracy.

W ocenie Sadu Okręgowego ustalony w sprawie stan faktyczny wskazuje, że zainteresowana O. S. w ramach zawartych z (...) Sp. z o. o. w G. umów zlecenia wykonywała pracę na rzecz swojego pracodawcy, tj. (...) Sp. z o.o. w G..

Podstawowym skutkiem uznania osoby wskazanej w art. 8 ust. 2a za pracownika, jest objęcie jej obowiązkowymi ubezpieczeniami emerytalnym, rentowymi, chorobowym i wypadkowym tak, jak pracownika (art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). W związku z tym osoba ta podlega obowiązkowi zgłoszenia do wymienionych ubezpieczeń społecznych. Obowiązek ten obciąża płatnika składek (art. 36 ust. 1 i 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). Jest on także zobowiązany obliczać, rozliczać i przekazywać składki co miesiąc do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (art. 17 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). Ponadto, płatnicy składek w stosunku do pracownika, obliczają części składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz chorobowe finansowane przez ubezpieczonych i po potrąceniu ich ze środków ubezpieczonych przekazują do Zakładu (art. 17 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych).

Art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a i e ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 27.09.2008 r., Nr 164, poz. 1027 ze zm.) stanowi, że obowiązkowi ubezpieczenia

zdrowotnego podlegają: osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi lub ubezpieczeniem społecznym rolników, które są: pracownikami w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące zlecenia lub osobami z nimi współpracującymi. Obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego uważa się za spełniony po zgłoszeniu osoby podlegającej temu obowiązkowi do Funduszu zgodnie z przepisami art. 74-76 oraz opłaceniu składki w terminie i na zasadach określonych w ustawie. (art. 67 ust 1 wskazanej ustawy). Art. 81 ust. 1 i ust. 6 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych stanowi, że do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a, d-i i pkt 3 i 11, stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób, z zastrzeżeniem ust. 5, 6 i 10. Podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne pomniejsza się o kwoty składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, potrąconych przez płatników ze środków ubezpieczonego, zgodnie z przepisami o systemie ubezpieczeń społecznych.

Problem, kto jest płatnikiem składek w stosunku do osoby wykonującej pracę na rzecz pracodawcy w ramach umowy o dzieło zawartej z osobą trzecią został rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 2 września 2009 r. w sprawie II UZP 6/09 (OSNP 2010/3-4/46, Prok.i Pr.-wkł. 2010/11/44, Biul.SN 2009/9/22, M.P.Pr. 2010/3/158-160). Zgodnie z treścią uchwały pracodawca, którego pracownik wykonuje na jego rzecz pracę w ramach umowy o dzieło zawartej z osobą trzecią, jest płatnikiem składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe z tytułu tej umowy. Poglądy zawarte w przedmiotowej uchwale znajdują wprost zastosowanie wobec osoby wykonującej pracę na rzecz pracodawcy w ramach umowy zlecenie zawartej z osobą trzecią.

W uzasadnieniu wskazanej powyżej uchwały Sąd Najwyższy stwierdził, że zważywszy, że w stosunku do pracownika płatnikiem składek jest pracodawca (art. 4 pkt 2 lit. a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych), a art. 8 ust. 2a rozszerza pojęcie pracownika na jego dalszą aktywność w ramach umowy cywilnoprawnej, jeżeli w jej ramach świadczy on pracę na rzecz swojego pracodawcy, naturalne i zgodne z wykładnią literalną tego przepisu jest uznanie, że także w zakresie tej sfery aktywności należy go uznać na potrzeby ubezpieczeń społecznych za pracownika tego właśnie pracodawcy. Za taką wykładnią przemawia także art. 18 ust. 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, według którego, w przypadku ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 2a, w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe uwzględnia się również przychód z tytułu umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło. Z przepisu tego wynika logicznie, że płatnikiem jest pracodawca, a przychód z tytułu umowy cywilnoprawnej jedynie "uwzględnia się" w podstawie wymiaru składek z tytułu stosunku pracy.

Gdy umowa cywilnoprawna została zawarta z innym podmiotem (osobą trzecią), lecz praca w jej ramach jest wykonywana na rzecz pracodawcy obowiązki płatnika powinny obciążać podmiot, na rzecz którego praca w ramach umowy cywilnoprawnej jest faktycznie świadczona, i który w związku z tym uzyskuje jej rezultaty, unikając obciążeń i obowiązków wynikających z przepisów prawa pracy. Należy też wziąć pod uwagę, że wskazanej w art. 18 ust. 1a operacji uwzględnienia w podstawie wymiaru składek z tytułu stosunku pracy przychodu uzyskiwanego z tytułu umowy cywilnoprawnej nie jest w stanie wykonać osoba trzecia, będąca zamawiającym (zlecającym) w umowie cywilnoprawnej zawartej z pracownikiem. Teoretycznie może ona nawet nie wiedzieć, że zleceniobiorca (przyjmujący zamówienie) jest pracownikiem podmiotu, dla którego świadczy usługi (wykonuje dzieło) w ramach własnej umowy. Wobec tego należy przyjąć, że pracodawca, którego pracownik wykonuje na jego rzecz pracę w ramach umowy o dzieło (umowy zlecenie) zawartej z osobą trzecią, jest płatnikiem składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe z tytułu tej umowy.

Należy także wziąć pod uwagę, że stosownie do art. 18 ust. 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, przychód z tytułu umowy cywilnoprawnej jedynie "uwzględnia się" w podstawie wymiaru składek z tytułu stosunku pracy.

W konsekwencji należy uznać, że odwołanie od zaskarżonej decyzji nie zasługuje na uwzględnienie, co na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. w związku z przywołanymi przepisami uzasadnia oddalenie odwołanie.

O kosztach postępowania Sąd Okręgowy orzekł w pkt 2 wyroku kierując się zasadą odpowiedzialności za wynik sporu, na podstawie art. 98 § 1 kpc, art. 99 kpc oraz art. 108 kpc oraz na podstawie § 11 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349), uznając za zasadne przyznanie kwoty 60 zł, przy uwzględnieniu wkładu pracy pełnomocnika w przyczynienie się do wyjaśnienia i rozstrzygnięcia sprawy .

SSO Elżbieta Zabrocka